

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

In Matthæi Cap. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

cap. 23. quod etiam in hæreticos seductores aptissimè quadrat: qui astutia & nequitia in errorem circumueniunt.

IN MATTHÆI CAP. 4.

2. *Et quum ieiunasset 40. diebus & 40. noctibus, postea esurijt.*

Caluini
scopus in
Scripturis
exponēdis

Quadra-
gesimæ
obserua-
tio ad
imitatio-
nē Christi
defēditur.

Rom. 7.

QVVM id Caluino Scripturas omnes Euangelicas & Apostolicas suis corruptissimis cōmentarijs, seu commentis potius, non tam explicanti quàm studio deprauanti, propositum fuisset, vt quauis data occasione Catholicæ Ecclesiæ seu dogmata ac fidē, seu praxim & cultum carperet & impugnaret; hoc quoque in loco, quia ieiunium quadragesimale toto orbe Christiano religiosè obseruari cernebat, partim sanè alias ob causas (quas impostor altè dissimulat) partim etiam ad imitationem Christi Redemptoris nostri qui totidem diebus ieiunauit, Caluinus hanc considerationem & hunc cultum omnibus ingenij sui neruis impugnat, vanamq; ac futilem ostendere contendit. Totam eius disputationem expendam. *Christus* (inquit) *à cibo & potu non abstinuit, vt temperantiæ documentum ederet, sed quo plus auctoritatis haberet, dum à communi hominum sorte exemptus, quasi è caelo Angelus, & non homo è terra emergit.* Quod in more positum habent hæretici, id præstat hoc loco Caluinus. Ex vna veritate aliam vult destruere; & vt vnā causam tollat, aliam vrgere. Christus non solū ad Euangelicæ doctrinæ, quā statim aggressurus erat, maiorem commendationem & auctoritatem, sed etiam ad temperantiæ documentum ieiunauit. *Christus passus est*

sus est propter delicta nostra, & hec praecipua causa erat. Sed an propterea falsum est quod Petrus dixit, Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia eius? Christus propter utrumque passus est, & propter utrumque ieiunavit, quia non solum erat redemptor in opere, sed etiam magister in exemplo.

Sed hanc aliam ieiunij Christi causam, ut temperantiae documentum ederet, Papistae fortasse hodie commentisunt, antiqua Ecclesia non docuit? Audiamus ergo antiquissimos Patres, & illos novitio Calvino opponamus. Ignatius D. Iohan. Discipulus disertè monet, Ieiunandam esse à fidelibus Quadragesimam, quia imitationem continet conversationis Domini. D. Basiliius ita scribit. Caput omnium quos commemoravimus Dominus noster est, qui non prius in carne quam pro nobis assumpsit, diaboli insultus excepit, quam eam ieiunio communisset, simul & nos erudiciens, ut nosmet adversus tentatoris conflictus ieiunio vngamus. Idem affirmat D. Hieronymus. Dominus 40. diebus in solitudine ieiunavit, ut nobis solemnes ieiuniorum dies relinqueret. Consentit D. Chrysostomus eisdem perè verbis vsus quibus S. Basiliius. Dominus noster Iesus Christus & ipse 40. dierum ieiunio declarato, sic certamen contra Diabolum aggressus est, omnibus nobis exemplar dans ut per illud armemur, &c. Clarissime quoque S. Augustinus. Quadragesima ieiuniorum habet auctoritatè, & in veteribus libris ex ieiunio Moysis & Eliae, & ex Evangelio, quia totidem diebus Dominus ieiunavit. Et ante eum D. Ambrosius. Quadragesimam nobis Dominus suo ieiunio consecravit. Et alibi clarius. Hoc fecit causa salutis nostrae, ut rem utilem non solum doceret verbis, sed etiam exemplis instrueret, ut iisdem vestigijs quibus ad fidem currimus, ad abstinentiam graderemur. Accedit ad hos omnes Gregorius Nazanzenus, cuius

1. Pet. 2.

In Epist. ad Philip. Homil. de laudibus ieiunij.

In cap. 58. Esaiæ.

Homil. 1. in Gen.

Epist. 119 cap 15.

Serm. 34 & 37. Orat. in S. Lauacrù.

Orat. in S. Lauacrù.

C verba

verba postea proferemus. Sed hoc tanto veterum consensu penitus despecto, Calvinus negat profus temperantię documentum suo Quadragesimali ieiunio Christum dedisse.

r. Caluini
argumen-
tum,

Nunc intellecta hominis impudentia, cauillationes audiamus. *Qualis enim, obsecro, illa abstinentię virtus fuisset, cibum non gustare, ad quem appetendum nulla eum esuries mouebat? Certum est enim & clare Euangelistę pronuntiant non aliter eum tulisse mediam, quā si carue non fuisset indutus. Quare mera stultitia fuit, ieiunium Quadragesimę ut vocant, ad Christi imitationem instituere.* Hęc ille, vbi & omnes Patres citatos, totamque Catholicam Ecclesiam, quę his annis 1500. ieiuniū Quadragesimale summa semper religione obseruauit, *mera stultitię arguit, & Christum ipsum nullam abstinentię virtutem in 40. dierum ieiunio exercuisse pronuntiat. in vno arrogantissimus, in altero impius ac blasphemus.* Si enim nullam abstinentię virtutem exercuit Christus, ergo aut falsum est, quod tot diebus ieiunauit, aut ieiunium non significat abstinentiam. Non solum in deserto fuit diebus 40. sed & tot diebus *in deserto ieiunauit.* Caluini ratio allata quam solam premit, locum haberet, si solum tot diebus in deserto latitasset ab hominum conspectu remotus, & moderato victu vsus, in quo ieiunium Calvinus ponit, vt postea ex eius verbis ostendemus. Nunc autem non solum in deserto tot diebus fuit ab hominum conspectu remotus, & vt Marcus ait, *erat cum bestiis*, sed præterea, vt Matth. ac Lucas narrant, *totidem diebus ieiunauit.* At (inquit Calvinus) nulla eum esuriestoto illo tempore ad cibi appetitum mouit. Nulla erat igitur abstinentię virtus. Primum vera est abstinentię virtus vbi nulla cibi famemes est, si famem illam non ventris repletio, sed animi

Infra cap.
6. ver. 18.
Marc. 1.

Abstinen-
tię virtus
sine fame.

animi contemplatio & altiorum rerum meditatio tollit. In huiusmodi enim tametsi nulla fames vrget; quia animus ad alia & meliora intentus est, tamen natura laborat, exterior homo corrumpitur, corpus castigatur & maceratur. Magna abstinentiæ virtus est cum omnis alimenti subtractione soli Deo vacare, solius animi muneribus fungi. Christus ergo tot diebus ieiunans tametsi numquam esurierit, diuinam tamē quandam abstinentiæ virtutem exercuit. Deinde quanquam dicant Euangelistę quod post 40. dierū ieiunium *postea esuriit*, non tamen inde efficaciter probatur, quod toto reliquo tempore non esurierit: facile enim intelligi potest ideo dictum esse Christum post illud tempus esuriisse, quod eo demū tēpore per modum esurientis se gesserit, cibūque ad comedendum optauerit, aut etiam aliquo externo opere se optare & quærere ostenderit: vnde diabolus qui interna non videt, tentandi occasionem captauerit, vt lapides in panes conuerteret. Certē qui Christū toto illo tempore non esuriisse existimāt, vt Hilarius & Chrysostomus, idem de Moyse atque Helia censent, quorum tamen ieiunium veram fuisse abstinentiæ virtutem negari non potest. An verò martyrij virtus illa non est, vbi varia corporis tormenta absque dolore martyr excipit, siue ex incredibili charitatis affectu (quod in amore etiam carnali cernitur, vbi cum voluptate labores tolerantur) siue ex admirabili diuini Spiritus consolatione, quod de S. Laurentio alijsque S. martyribus dubitari vix potest, qui se in medijs cruciatibus dulcissimo rore aspergi profitebantur? Sed vt in illis vel immensa illa charitas vel diuinæ consolationis affluentia martyrij virtutem ac meritum non sustulit, quia animo &

Can. 3. in
Matth.

proposito accesserunt omnia pro fide tolerandi, sic neque Christi neque Moysis aut Helię ieiunia vera abstinentię virtute carebant, tamen si nullam fortę famem senserint, quia animo & proposito ab omni cibo abstinenti, & consequenter quamlibet famem naturaliter inde consequentem sustinendi, ieiunium illud susceptum est; vt autem non esurirent, diuina protectio & altissimarum rerum contemplatio in causa fuit. Christus enim,

Homil. 13 vt rectę notauit Chrysostomus, *ultra 40. dies ieiunium non extendit, ne incredibilis videretur carnis assumptio.* Calvinus autem impudenter affirmat, *certum esse & clarę Euangelistę pronuntiare quod non aliter tulerit Christus in diem quam si carne non fuisset indutus.*

Caluini impudencia in asserenda Scriptura. Nihil tale Euangelista pronuntiat, & certum est Christum ita ieiunasse vt hominem vera carne indutum possibile erat, sicuti videlicet Moyses & Elias vera carne induti, sed diuina protegente gratia totidem diebus ieiunauerunt, *idque etiam non esurientes*, vt scribit Hilarius. Ita eius argumentū præter præcipitem arrogantiam & apertam impietatem superius notatam, crasso quoque flagrat mendacio. Cætera nunc breuius expendamus.

Can. 3. in Matth. *Neque (inquit) maior hodie ratio est, cur hoc Christi exemplum sequamur, quam fuit olim sanctis Prophetis & alijs patribus sub lege imitari Moysis ieiunium.* Quasi vero aut Christo æquiparandus Moyses, aut eadem Synagoga quæ Ecclesię perfectio, aut denique Moyses ad imitandum propositus fuerit sicut Christus, de quo Paulus dicit. *Estote imitatores mei, sicut & ego Christi.* Sanè nec sancti Prophetę nec alij Patres sub lege imitatores Moyse esse debuerunt, sicut nos imitatores Christi esse debemus. Iudaici spiritus hoc argumentum est. Sequitur aliud,

2. Caluini argumentum. *Quid simile habent cum filio Dei, qui per Quadragesimam quotidie*

1. Cor. 11

3. Caluini argum.

quotidie vescuntur? Respondebit doctissimus Græcorum Theologus Gregorius Nazanenus. *Christus ieiunauit ante tentationem: nos ante Pascha.* *Ieiunium unum idemque est, at utriusque temporis non parua est differentia. Ille totos 40. dies à cibo abstinuit, utpote Deus: nos autem ad virtutum nostrarum modulum ieiunium attemperauimus. Imitamur ergo Christum, sed pro modulo nostro. Et vide absurdissimū cauillatoris argumentū. Christus passus est pro nobis, relinquens exemplum ut & nos sequamur vestigia eius. An debemus ergo omnes crucifigi, omnesque illas & contumelias & pœnas pati quas Christus passus est, ut sequamur vestigia eius? Dicit Paulus. Si compatimur, conglorificabimur: An ille solus compati cū Christo dicetur, qui tantundē & idē passus est quod Christus pertulit? Dicit rursus Paulus. Estote imitatores Dei sicut filij charissimi, et ambulate in dilectione sicut & Christus dilexit vos. An ut hęc imitatio fiat, necesse est ut tantum quique proximos diligat quantum Christus nos dilexit? An non in his omnibus ad viriū nostrarum modulū imitatio facta laudabilis est? Addit ad huc, quod nec Christus nec Moyses quotānis solemni ieiunio defuncti sunt: sed uterque semel tantū tota vita. Cui respondemus quod satis erat Christo semel ieiunasse, & semel tentatū esse, ut exemplum nobis daret frequentis ieiunij & frequentis pugne contra diabolū. Moyses autem propter bis acceptas tabulas 40. diebus bis ieiunauit. Deinde respondemus quod Christus semel mortuus est, & mors illi ultra non dominabitur. Nos tamen complantati similitudini mortis eius, quotidie morimur propter gloriam eius, & mortificamur tota die sicut oues occisionis. Hęc sunt ficulnea & nugatoria Caluini argumenta, propter quæ summæ stultitię vniuersam Christi Ecclesiā arguat, & ut alter Goliath exprobrat agminibus Dei Israel.*

Orat. in S.
Lauacrū.

1. Pet. 2.

Rom. 8.

Ephes. 5

4. Caluini
argum.

Rom. 6.

Caluini
atrox &
procax
accusatio
sed ridi-
cula.

Sic enim statim infert. *Impium & detestabile Christi ludibrium fuit, quo se ad eius regulam ficitio suo ieiunio formare tentarunt.* Ita iuxta Calvinum impium & detestabile Christi ludibrium est, si quis ad regulam Passionum Christi ficitijs suis passionibus se formare tentabit: Impium & detestabile Christi ludibrium erit, si quis ad regulam dilectionis Christi, ficitia sua dilectione se formare conatur: Impium denique & detestabile Christi ludibrium erit, si quis ad regulam imitationis Paulinæ, ficitia sua æmulatione Christum imitari contendat. Hæc ille impius & detestabilis hæreticus ad totius pietatis ludibrium impiè & detestabiliter docet.

Sed alias adhuc eius furias proferamus. *Quòd opus meritorium & partem esse pietatis & diuini cultus sibi persuadent, pessima est superstitio.* Calvinus insanam hærelim Euangelium refutat, quum & ieiunio mercedem à Deo Patre reddi Christus doceat, & Annam viduam ieiunijs Deum coluisse disertè affirmet. Quibus in locis reluctantem veritati Calvinum nullo negotio profigabimus. Addit hoc loco Calvinus. *Sed hæc in Deum contumelia est minime toleranda, quòd singulare eius miraculum obscurant: deinde in Christum, quia suum illi insigne detrahentes, eius spolijs se vestiunt.* Si Christi ieiunium Quadragesimale nostra imitatione obscuratur, Passio quoque Christi gloriosa nostrarum passionum imitatione obscurabitur, & sic Petrus ac Paulus contumeliam in Deum minime tolerandam docuerunt: maximè Paulus, qui ausus est dicere. *Adimpleo ea quæ desunt Passionum Christi in corpore meo, pro corpore eius quod est Ecclesia.* An non clamaret hic Calvinus contumeliam in Christum minime tolerandam Paulum protulisse, quia Passionis suæ maximum insigne

Matth. 6.

Luc. 2.

Amplificatio
Caluiniana
ridicula &
puerilis.

Coloss. 1.

insigne detrahens, eius spolijs se vestiuit?

Sed necdū insaniendi finis. Tertio (ait Calvinus) in Euangelium fit contumelia, cui non vulgaris detrahatur authoritas nisi hoc Christi ieiunium eius sigillum esse cognoscitur. Atqui quanto magis ipsa Passio dominica totius Euangelij sigillum est, de qua Paulus dicens se missum esse non baptizare, sed euangelizare, & explicans quid euangelizaret, subiunxit: Non insipientia verbi, ne euacuetur crux Christi. Nos autem predicamus Christum crucifixum. Si ergo ieiunij dominici imitatio Euangelio, cuius sigillū esse dicitur, non vulgarem authoritatem detrahit, quanto magis Passionis Dominicæ imitatio Euangelio, cuius illa potissimum sigillum est, non vulgarem authoritatem detrahet? Sic authore Caluino Petrus & Paulus, qui hanc imitationē docuerunt, Euangelicæ dignitati non vulgariter detraxerunt. Audiamus tamen quomodo hoc vltimum amplificat Calvinus. Singulare (inquit) miraculum Deus edidit quum Filium suum exeruit à necessitate edendi. Certè non magis, vt videtur, singulare, quàm in Moysè & Elia prius ediderat. Demus tamen magis hoc in Christo singulare fuisse. Annon (inquit) insana audacia emulantur Deum quid idem sua virtute affectant? An non verò insana hæc est Caluini audacia, in paucis verbis duo strenua proferre mendacia? Nec enim idem ieiunium quod Christus peregit, affectant Catholici, qui quotidianam refectionem accipiunt; nec sua virtute, sed Dei gratia & adiutorio quaecunque suum ieiunium pro suo modulo Christum imitantes peragunt. Ita hic dupliciter mentitus Calvinus est.

Bacchatur adhuc. Diuina gloria insignitus fuit Christus per ieiunium. An non sua gloria fraudatus in ordinem cogitur, quum se illi socios cuncti mortales permiscet? Mul-

1. Cor. 1.

Caluini duo mendacia in vna sententia.

Ioan. 11.
& 13. &
10.
Luc. 22.
Philip. 4.

to verius & fortius diuina gloria insignitus fuit
Christus per suam gloriosam Passionem. In hac
enim Pater clarificauit eum, & ipse clarificatum se fore
prædixit. In hac exaltatus à terra omnia traxit ad seip-
sum. Propter hanc dedit illi Deus nomen quod est super
omne nomen, vt in nomine Iesu omne genu flectatur, cæ-
lestium & terrestrium & infernorum, An non ergo (si
Caluini argumentum bonum est) gloria sua frau-
datus in ordinem cogitur, quum se illi compa-
tiendo, & vestigia passionis eius sequendo, cuncti
mortales permiscant? Facit tandem garriendi
finem Caluinus, & idem quod dixerat repetens
hanc declamationem concludit. *Hunc ieiunio Christi
finem statuit Deus vt Euangelium obsignaret. Qui in alium
vsum transferunt, an non tantundem imminuunt ex Euan-
gelij dignitate? Faceat igitur ista κακογυρία, quæ &
consilium Dei & totum eius operum ordinem peruertit. Re-
petamus & nos quod antea respondimus. Hunc
Passioni Christi finem statuit Deus, vt Euan-
gelium obsignaret, vt omnes Euangelicas promif-
siones in ea terminaret atque præstaret, vt san-
guine illic effuso testamentum nouum confirmaret, & il-
lo sigillo apposito omnia consummaret, Qui in alium
vsum transferunt, & ideo passum esse Christum do-
cent vt nobis exemplum daret sequendi vestigia eius, vt
compatiendo conglorificemur, an non tantundem im-
minuunt ex Euangelij dignitate? Faceat igitur
hæc Petri & Pauli κακογυρία, quæ & consilium
Dei & totum eius operum ordinem peruertit. An
non pulchra hæc est & Archihæretico digna con-
clusio? Atqui tanto fortius & certius ex Caluini
argumento hæc conclusio sequitur, quanto ve-
rius ac certius est, Passione Dominica Euan-
gelium obsignari, quàm ieiunio Christi Quadrage-
simali aliquam huiusmodi obsignationem factam
esse.*

Heb. 9.
& 5.

1. Pet. 2.
Rom. 8.

esse. Vehemens & accuratus in hac causa Calvinus fuit. Sed vana est sine viribus ira. Totam hanc Caluini disputationem in sua (vt erat) Ecclesiastica expositione inseruit Marloratus, sicut & alia omnia quæ in his Antidotis refutantur. Sed similes habent labra lactucas.

IN MATTHÆI CAP. 5.

6. *Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam.*

CORRUPTOR Euangelij Calvinus inter alias Euangelicas Beatitudines hanc imprimis corrumpit egregie. *Esurire* (inquit) & *sitire* per synecdochen accipio pro laborare inopia, destitui rebus necessarijs, iure etiam suo fraudari. Quod Matthæus ponit, *esurire iustitiam*, species est pro genere, ac si dixisset, *Beati sunt qui licet votis suis moderentur, vt tantum sibi præstari quod iustum & æquum est cupiant, tanquam famelici nihilominus languent.* Hæc ille, perpetuum & cōstantem omnium interpretum sensum refugiens, quia beatitudinem ex veræ iustitiæ ac sanctitatis desiderio spirituali, quâ hic locus manifestè docet, ille iuxta solius iustificantis ac beatificantis fidei doctrinam penitus aspernatur. Sed sensum quem ille fingit, absurdissimum esse, sola promissio adiuncta demonstrat, qua Christus dicit: *Quoniam ipsi saturabuntur.* Homines enim inopia laborantes, & rebus necessarijs destituti, non saturantur, sed exercentur à Deo; nec terrenarum rerum copia donantur, sed diuinis consolationibus recreantur: iuxta præcedentem beatitudinem. *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* Nec Christus hoc loco saturitatem aliquâ temporalem quæ huiusmodi fami & languori opponitur, qualem

Scripturæ
corruptela
manifesta.